

Брюксел, 12 юни 2026 г.
(OR. en)

10536/26

CCG 24

РЕЗУЛТАТИ ОТ РАБОТАТА

От:	Генералния секретариат на Съвета
До:	Делегациите
№ предх. док.:	9382/1/26 ADD 1; 9382/1/26 ADD 1 COR 1
Относно:	Заклучения на Съвета относно експортните кредити

Приложено се изпращат на делегациите заключенията на Съвета относно експортните кредити, одобрени от Съвета (Икономически и финансови въпроси) на 4181-вото му заседание от 12 юни 2026 г.

СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

1. Основно послание

- а) ПОДЧЕРТАВА важната роля на официално подкрепяните експортни кредити за постигането на напредък по стратегическите цели на Европейския съюз, включително конкурентоспособността на промишлеността, екологичния и цифровия преход, устойчивостта, сигурността на доставките на суровини от критично значение и ускоряването на стратегическите технологии. ОТЧИТА значението на официално подкрепяните експортни кредити за постигането на напредък по програмата ни за търговия и международни партньорства¹ и за предоставянето на възможност на дружествата от ЕС да се конкурират за договори и проекти в международен план, да стимулират иновациите и да осигуряват работни места и растеж във всички държави членки.
- б) ИЗТЪКВА, че бързо променящите се световна икономика и геополитическа обстановка изискват решителни, бързи и координирани действия от страна на ЕС за постигането на тези стратегически цели чрез укрепване на системата за публично експортно финансиране в ЕС, както и на многостранните рамки, уреждащи официално подкрепяните експортни кредити.
- в) ЗАЯВЯВА ОТНОВО, че е важно да се запази многостранната, основана на правила система, за да се гарантира справедлива и равнопоставена търговия и конкуренция за предприятията от ЕС на международните пазари.

¹ Ангажимент от Севиля, Четвърта международна конференция за финансиране на развитието, 2025 г., в който се „насърчава по-голямото сътрудничество и съгласуване между агенциите за експортно кредитиране, многостранните банки за развитие и другите финансови участници с цел повишаване на ефективността и въздействието на публичния капитал, особено в контекста на нарастващите финансови ограничения.“

- г) ИЗТЪКВА, че ЕС следва да поеме водеща роля в адаптирането на Споразумението на ОИСР за официално подкрепяните експортни кредити („Споразумението на ОИСР“) към днешната икономическа действителност, за да се гарантира значението на споразумението, да се осигурят еднакви условия на конкуренция за износителите от ЕС и да се подобри конкурентоспособността спрямо неучастващите в Споразумението на ОИСР държави.
- д) ОТЧИТА започнатата от Комисията и държавите членки работа за засилване на ролята на публичното експортно финансиране във финансовата архитектура на ЕС и ПРИВЕТСТВА обсъжданията и резултатите от втората конференция на високо равнище относно засилената координация на външните финансови инструменти, състояла се на 1 октомври 2025 г.
- е) ПРИЗОВАВА за решителни действия за подобряване на механизмите за подкрепа на равнище ЕС и на сътрудничеството в ЕС с публичните институции на държавите членки за експортно финансиране и между тях, за да се осигури ефективна подкрепа за конкурентоспособността на дружествата от ЕС в чужбина и да се защитят стратегическите интереси на ЕС.

2. Конкурентоспособност на ЕС

- а) ИЗТЪКВА, че ефективното и реципрочно взаимодействие и координация между инструментите за финансиране в ЕС са от ключово значение за укрепването на стратегическите и геоикономическите интереси на ЕС, както и на конкурентоспособността.
- б) ПРИВЕТСТВА готовността на държавите членки да продължат да полагат усилия за засилване на сътрудничеството между институциите на национално равнище, което може да генерира добавена стойност за стопанската дейност в ЕС.
- в) НАСЪРЧАВА ЕС да търси бързи и гъвкави начини на сътрудничество с агенциите на ЕС за експортно кредитиране (АЕК), за да се посрещнат нуждите на пазара.

- г) **ОТЧИТА** потенциала на АЕК от ЕС както за укрепването на конкурентоспособността на ЕС, така и за мобилизирането на частен капитал за стратегическите приоритети на ЕС, и **ПРИЗОВАВА** за създаването на рамки на ЕС, които могат да подкрепят АЕК от ЕС и да увеличат тяхното въздействие.
- д) **ПОДКРЕПЯ** усилията за създаване на нови инструменти на равнище ЕС за финансиране и гарантиране, които следва да бъдат опростени и специално разработени да подпомагат АЕК от ЕС и да осигуряват както допълняемост, така и взаимно допълване със съществуващите национални системи, и да гарантират съвместимост с публичното експортно финансиране, което се предоставя понастоящем от АЕК.
- е) **ПРИКАНВА** Комисията да вземе предвид приноса на Съвета относно основните характеристики и принципи на експортните кредити, за да се гарантира допълняемостта на подкрепата за публичното експортно финансиране на равнище ЕС при разработването на такива инструменти. **НАСЪРЧАВА** по-нататъшния обмен и сътрудничество между Комисията и Съвета в тази дейност.
- ж) Потвърждава **ОТНОВО** ангажимента на АЕК от ЕС да допринасят за разширяването на стратегията Global Gateway и другите политики на ЕС, свързани с конкурентоспособността на ЕС в световен мащаб, както и ролята, която публичното финансиране на износа би могло да играе за прилагането на тези политики като средство за запазване на водещата роля на ЕС в насърчаването на устойчиви международни партньорства, които носят взаимни ползи за държавите партньори и ЕС.
- з) **ПРИВЕТСТВА** центъра по въпросите на инвестициите по линия на Global Gateway и засилената координация на външните финансови инструменти на ЕС. **ПОДКРЕПЯ** усилията да се гарантира, че новите инициативи не ограничават оперативния модел на АЕК, нито съществуващото сътрудничество между АЕК за гарантиране на конкурентоспособността на предприятията от ЕС в чужбина.

- и) ИЗТЪКВА, че финансовата подкрепа от ЕС за стратегическото икономическо изпълнение на Global Gateway следва да бъде на разположение и за АЕК, тъй като те играят важна роля за мобилизиране на участието на частния сектор на ЕС на нововъзникващите пазари и в развиващите се икономики в съответствие с целите на външната дейност на ЕС.
- й) ПОДЧЕРТАВА, че на АЕК следва да се предостави и финансова подкрепа за изпълнение на други политики на ЕС, свързани с конкурентоспособността и външната дейност, което отразява спешната необходимост частният сектор на ЕС да намери своето място във все по-фрагментираната и конкурентна среда на нововъзникващите пазари и развиващите се икономики.
- к) ПРИЗОВАВА АЕК от ЕС да продължат да укрепват сътрудничеството и да подобряват видимостта на своите комбинирани дейности и добавената стойност за финансовата архитектура на ЕС.

3 Еднакви условия на конкуренция в световен мащаб

- а) ОТЧИТА, че глобалната среда за предоставяне на финансиране се е променила значително след момента на създаване на Споразумението на ОИСР, включително на нововъзникващите пазари и в развиващите се икономики. Въпреки че мобилизирането на финансиране от частния сектор придобива все по-голямо значение и се отчита като начин за подпомагане на икономическото развитие, държавите, които не участват в Споразумението на ОИСР (неучастващи държави), все по-често предлагат гъвкави и непрозрачни условия за финансиране, което прави трудно конкурирането с оферти, за които няма пълна информация.

- б) ЗАЯВЯВА ОТНОВО необходимостта от многостранна рамка за официално подкрепяните експортни кредити, за да се гарантира лоялна конкуренция за износителите от ЕС, и ПРИПОМНЯ, че ОИСР предоставя форум за поддържане, развитие и наблюдение на финансовите правила за експортните кредити, определени в Споразумението на ОИСР. ПРИВЕТСТВА обсъжданията в рамките на ОИСР относно начините за ангажиране на неучастващи държави по въпроси, свързани с конкурентоспособността и прозрачността.
- в) СМЯТА, че Споразумението на ОИСР се сблъсква с все повече предизвикателства както в контекста на засилената конкуренция от страна на неучастващите държави, така и по отношение на поддържането на еднакви условия на конкуренция между участниците.
- г) ИЗТЪКВА, че е важно Споразумението на ОИСР да бъде адаптирано, за да се запази неговото значение, като се преодолеят едновременно вътрешните и външните за споразумението предизвикателства.
- д) ОТЧИТА, че за да се преодолеят тези предизвикателства, споразумението трябва да осигури възможност на износителите от ЕС да се конкурират по-ефективно с неучастващите държави, и че трябва да се подобри реципрочната прозрачност по отношение на свързаната с търговията официална подкрепа извън обхвата на споразумението.
- е) ПОДЧЕРТАВА, че ЕС следва да поеме водеща роля сред участниците в Споразумението на ОИСР в усилията за своевременно успешно приключване на втория етап на модернизация с оглед на ефективното справяне с тези предизвикателства.

4. Климатичен и екологичен преход

- а) ПРИЗНАВА ролята на официално подкрепяните експортни кредити за стимулирането на устойчива търговия и инвестиции в подкрепа на неутрална по отношение на климата и устойчива икономика. ИЗТЪКВА спешната необходимост от ускоряване на действията за постигане на дългосрочните цели на ЕС в областта на околната среда и климата, като се отчита ролята, която експортното финансиране, както публичното, така и частното, може да играе за постигането на напредък по тази програма. ПОТВЪРЖДАВА ОТНОВО отговорността и въздействието, които официално подкрепяните от ЕС експортни кредити имат за изпълнението на ангажимента по Парижкото споразумение за ограничаване на повишаването на температурата в световен мащаб до 1,5°C, като подчертава значението на засиленото международно сътрудничество, както и възможностите и ползите, произтичащи от действията в областта на климата. НАСЪРЧАВА по-нататъшния ангажимент на ЕС да преследва тези цели въз основа на първия етап от модернизиранието на Споразумението на ОИСР от 2023 г.
- б) ОТЧИТА необходимостта от непрекъснато адаптиране на политиките за експортно кредитиране, за да бъдат приведени в съответствие с амбициите на ЕС в областта на климата, практиките за външно финансиране и бизнес капацитета и конкурентоспособността на ЕС, като се вземат предвид най-новите научни доказателства и технологичният напредък.
- в) ПРИВЕТСТВА инициативите, предприети от отделни АЕК от ЕС, и колективните им усилия за измерване и привеждане на подкрепата за официално подкрепяните експортни кредити в съответствие с дългосрочните цели на Съюза в областта на климата, като например ангажиментите за прекратяване на официално подкрепяните експортни кредити за проекти в сектора на енергията от изкопаеми горива² и за постигане на неутралност по отношение на климата през 2050 г. ПРИВЕТСТВА резултатите от първата фаза на модернизиранието на Споразумението на ОИСР, което позволява на АЕК да предлагат допълнителни стимули за екологично устойчиви проекти. НАСЪРЧАВА непрекъснатите усилия за сътрудничество между АЕК в това отношение както в рамките на ЕС, така и извън него.

² По-конкретно проекти за проучване, производство, пренос, съхранение, рафиниране, разпространение на въглища, суров нефт, природен газ и производство на енергия без улавяне и съхранение на въглерод.

- г) ПОДКРЕПЯ усилията, предприети от АЕК от ЕС за постепенно прекратяване на подкрепата за проекти в сектора на енергията от изкопаеми горива, създаване на стимули за засилена подкрепа за екологично устойчиви проекти и по-голяма прозрачност за наблюдение на този преход. АНГАЖИРА СЕ да осигурява редовен принос за доброволния доклад за прозрачност относно официално подкрепяните експортни кредити, предоставяни за сделки в енергийния сектор, подобно на приноса, предоставен през 2025 г. НАСЪРЧАВА непрекъснатите усилия към тази инициатива да бъдат приобщени повече участници от ОИСР, както и неучастващи държави.
- д) ПОДЧЕРТАВА, че Съюзът ще продължи усилията си за реформиране на международните рамки, уреждащи официално подкрепяните експортни кредити, за да бъдат приведени в съответствие с целите на ЕС в областта на климата и околната среда.
- е) НАСЪРЧАВА държавите членки да увеличат подкрепата за екологично устойчиви експортни проекти с цел да се повиши конкурентоспособността на предлаганото от ЕС в тази област.

5. Украйна

- а) ОТЧИТА текущата работа за предоставяне на публично експортно финансиране на равнище ЕС едновременно като част от инвестиционната рамка за Украйна и от пилотния проект за експортни кредити за Украйна по линия на програма InvestEU, изпълняван от Европейския инвестиционен фонд. ОТБЕЛЯЗВА необходимостта извлечените поуки да бъдат интегрирани в бъдещите рамки за инвестиции и подкрепа.
- б) ПРИЗОВАВА за по-нататъшен ангажимент на АЕК, за да се осигури твърда и непоколебима подкрепа за Украйна, включително чрез подпомагане, свързано с публично експортно финансиране, както за предприятията от ЕС, така и за украинските предприятия.

6. Устойчивост и икономическа сигурност

- а) ИЗТЪКВА ролята, която АЕК играят за подпомагане на устойчивостта и икономическата сигурност на ЕС, като осигуряват стабилна подкрепа за предприятията от ЕС чрез предоставяне на публично експортно финансиране и им помагат да се конкурират при равни условия на глобално равнище и в рамките на многостранните рамки.
- б) ОТЧИТА стратегическата роля, която публичното експортно финансиране може да играе в качеството си на инструмент за финансиране за намаляване на зависимостите чрез постигане на диверсифицирани, устойчиви и сигурни вериги за създаване на стойност в ЕС, и ИЗТЪКВА, че ЕС и неговите държави членки трябва да предоставят и мобилизират по-ефективно публично експортно финансиране в полза на сигурни и устойчиви доставки на суровини от критично значение и водеща роля в областта на стратегическите технологии в съответствие със Съвместното съобщение относно укрепването на икономическата сигурност на ЕС³.
- в) В условията на глобална нестабилност и в контекста на използването на търговията и зависимостите като оръжие, ИЗТЪКВА жизненоважното значение на единните действия на ЕС в областта на публичното експортно финансиране за подпомагане и укрепване на предприятията от ЕС.

³ Съвместно съобщение до Европейския парламент и Съвета „Укрепване на икономическата сигурност на ЕС“, JOIN(2025) 977 final, Брюксел, 3.12.2025 г.